

Skogens sociala värden i Skogsstyrelsens rådgivning och information

Ulf Rydja

© Skogsstyrelsen, januari 2017

Författare

Ulf Rydja

Projektgrupp

Sofia Blomqvist
Britt-Marie Larsson
Ulf Rydja
Berit Svanqvist

Omslagsfoto

Ulf Rydja

Skogsstyrelsen

Vallgatan 8
551 83 Jönköping

Upplaga

Finns endast som pdf-fil för egen utskrift

Best nr

1614

Skogsstyrelsens böcker och broschyrer
551 83 Jönköping

Innehåll

Förord	5
Inledning och bakgrund	6
Skogsstyrelsens arbete med skogens sociala värden inom rådgivning och information	7
Externa rådgivnings- och informationsinsatser under 2016	7
Nytt kapitel i Skogsskötselserien, Skogsskötsel för rekreation och friluftsliv	7
Målbilder för sociala värden	8
Artikel om rekreativ inriktad skötsel i Skogseko	8
Internt stöd till rådgivning och information om skogens sociala värden	8
Distriktens arbete med skogens sociala värden	9
Slutsatser	10
Litteratur/källförteckning	12

Förord

Skogens sociala värden eller skogens värden för upplevelser och rekreation är en fråga som blir allt viktigare. Detta märks inte minst genom att många av förslagen som arbetet med det nationella skogsprogrammet lett fram till berör skogens sociala värden direkt eller indirekt.

Syftet med den här redovisningen är beskriva insatser som görs och har gjorts under 2016 för att lyfta ämnet skogens sociala värden i Skogsstyrelsens rådgivnings- och informationsverksamhet. Det finns goda möjligheter att utveckla insatserna inom området vidare, vilket också beskrivs i meddelandet.

Herman Sundqvist
Generaldirektör

Inledning och bakgrund

Uppdraget till Skogsstyrelsen är formulerat: *Regeringen anser att skogens sociala värden är viktiga och bör uppmärksammas mer i rådgivnings- och informationsinsatser.*

I detta meddelande beskrivs hur Skogsstyrelsen arbetar med skogens sociala värden, framförallt inom rådgivning och information, och några specifika insatser som gjorts under 2016 för att lyfta ämnet i rådgivningen beskrivs närmare. Arbetsgruppen som genomfört uppdraget består av specialister inom skogens sociala värden respektive rådgivning samt av chefen för Rådgivningsenheten. Beskrivningen av distriktens arbete grundas bland annat på en intern enkät till distriktscheferna.

Skogsstyrelsen har genomfört andra regeringsuppdrag kopplat till Skogens sociala värden under senare år. I *Redovisning av arbete med skogens sociala värden*, (Skogsstyrelsens Meddelande 2015:2) ges en beskrivning av hur Skogsstyrelsen och andra berörda aktörer arbetar med sociala värden och hur ett framtida arbete inom området skall kunna utvecklas. Under 2013 redovisade Skogsstyrelsen ett regeringsuppdrag om att göra en kunskapssammanställning om skog och sociala värden, (Skogsstyrelsens Meddelande 2013:9).

Skogsstyrelsens arbete med skogens sociala värden inom rådgivning och information

Inom skogsstyrelsen används begreppet rådgivning i en vid bemärkelse som inte bara innefattar individuell rådgivning utan också kunskapsförmedling via till exempel gruppträffar. Objektvis dialog med yrkesverksamma kring utförda åtgärder är en rådgivningsaktivitet som blivit allt viktigare i verksamheten under senare år.

Rådgivning och information ges även via webben, i digitala nyhetsbrev, i sociala medier och i tidningen Skogseko. Skogsstyrelsens förlag producerar foldrar, broschyrer och böcker som stöttar annan rådgivning och/eller fungerar som fristående rådgivningsmaterial. Det sker också ett arbete för att nå ut i media med budskap som förstärker rådgivningsinsatserna. Skogsstyrelsens e-tjänster ska ge användaren stöd för att bedriva ett hållbart skogsbruk och där finns också vissa rådgivande funktioner inbyggda.

Rådgivning som berör skogens sociala värden görs via alla rådgivningsformer och kanaler. Den har dock ganska liten volym jämfört med andra ämnesområden, speciellt i de mer resurskrävande rådgivningsformerna som individuell rådgivning och objektvis dialog. På skogsstyrelsens webbplats finns två kortare filmer om skogens sociala värden som färdigställdes under 2015. Samtidigt med det gjordes en bok i form av bläddringsbar PDF-fil, ”Skog full av upplevelser” med inspiration, tips och goda råd för skötsel av upplevelserika skogar. Kopplat till boken togs foldrarna ”Sköta skog för människor” och ”Skog att trivas i” fram.

Externa rådgivnings- och informationsinsatser under 2016

Nytt kapitel i Skogsskötselserien, Skogsskötsel för rekreation och friluftsliv

Skogsskötselserien ges ut av Skogsstyrelsen i samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsindustrierna, LRF Skogsägarna och Skogssällskapet. Serien är en sammanställning av kunskap om skogsskötsel skriven av forskare och redaktionellt bearbetad. Den ger en djupare teoretisk grund inom skogsskötselområdet och finns tillgänglig digitalt i PDF-filer på Skogsstyrelsens webbplats. Skogsskötselserien används bland annat vid de skogliga högskoleutbildningarna.

Under 2016 har ett nytt kapitel, *Skogsskötsel för friluftsliv och rekreation* färdigställts och publicerats. Det omfattar drygt 150 sidor och förväntas bidra till ökad kunskap på bredden inom skogsnäringen och i synnerhet hos dem som arbetar med skötsel och förvaltning av skogar som är värdefulla för friluftsliv och rekreation. Förutom rena skogsskötselfrågor tar kapitlet även upp människors friluftsvanor och attityder till olika skogsbestånd och åtgärder.

Målbilder för sociala värden

Målbilderna för god miljöhänsyn har tagits fram i en samverkansprocess som samordnas av Skogsstyrelsen. Alla större skogsbolag och skogsägarföreningar har implementerat målbilderna i sin verksamhet. Även hos många av de mindre aktörerna är målbilderna kända och använda. I det nya förslaget till FSC-standard som kom hösten 2016 och väntas börja gälla 2018 används målbilderna som vägledning för hur miljöhänsynen ska utformas. Målbilderna är alltså på god väg att etableras som en standard för miljöhänsynsarbetet i skogsbruket. Skogsstyrelsen använder målbilderna som underlag för utformning av olika rådgivningsbudskap, exempelvis vid objektsvisa dialoger med yrkesverksamma. De används också i tillsynsverksamheten, i uppdragsverksamheten och i samband med uppföljningar och inventeringar.

Arbetet med att utveckla målbilderna pågår fortlöpande och det leds av en samverkansgrupp där Skogsstyrelsen är sammankallande. Under 2016 har de befintliga målbilderna för sociala värden (*närskogar, friluftsskogar, uppehållsplatser samt stigar och leder*) uppdaterats samtidigt som det tagits fram en ny målbild för kommunikation kring åtgärder i skogar med höga sociala värden. De uppdaterade målbilderna, liksom målbilden för kommunikation, är gemensamma för skogssektorn. Varje målbild beskrivs i ett faktablad som finns tillgänglig som PDF-fil på Skogsstyrelsens webbplats.

Artikel om rekreationsinriktad skötsel i Skogseko

Tidningen Skogseko som ges ut av Skogsstyrelsen distribueras till cirka 220 000 skogsägare och yrkesverksamma i skogsbruket. En artikel om rekreationsinriktad skogsskötsel har färdigställs under slutet av 2016 och kommer att publiceras i Skogseko nr 1 2017.

Projekt om hyggesfritt skogsbruk

Skogsstyrelsen har drivit frågan om en ökad användning av hyggesfria metoder inom ramen för ett särskilt rådgivningsprojekt. Många kommuner är intresserade av att tillämpa hyggesfritt skogsbruk i den tätortsnära skogen, och en relativt stor andel av aktiviteterna i projektet har varit riktade mot förvaltare av kommunernas tätortsnära skogar. Under 2016 har 787 personer fått individuell rådgivning eller deltagit i träffar i projektet om hyggesfritt skogsbruk.

Internt stöd till rådgivning och information om skogens sociala värden

Reviderad policy för Skogsstyrelsens arbete med skogens sociala värden
Skogsstyrelsens policy för arbetet med skogens sociala värden har reviderats under 2016 och den förväntas beslutas i början av 2017.

Polycyn är i första hand ett internt styrdokument som klargör motiven för att lyfta skogens sociala värden, vilket uppdrag myndigheten har inom området och hur detta implementeras i myndighetens olika verksamhetsprocesser. Rådgivning, kommunikation, tillsyn, extern samverkan och områdesskydd är verksamheter som är betydelsefulla i myndighetens arbete med skogens sociala värden.

Karta som visar hur skogens sociala värden kopplar till skogsstyrelsens olika verksamhetsprocesser

Kartan är en schematisk skiss som visar hur extern och intern styrning och styrdokument påverkar myndighetens arbete med skogens sociala värden och hur detta kopplar till verksamhetsprocesserna. Kartan ger en översiktlig beskrivning av innehållet i policyn och är en bilaga till den.

Utvecklat internt stödmaterial

Det interna stödmaterial för rådgivare finns samlat i en tjänstekatalog. Den har uppdaterats och kompletterats med nytt material för rådgivning om skogens sociala värden. Materialet ger vägledning kring i vilka situationer och till vilka målgrupper rådgivning om sociala värden kan ges. Via tjänstekatalogen får rådgivarna också tillgång till ämnesmässigt stöd kring vilka budskap myndigheten vill föra fram inom området.

Distriktens arbete med skogens sociala värden

En intern kartläggning av distriktets arbete med skogens sociala värden visar att man jobbar med ämnet i flera olika verksamhetsprocesser. Inom rådgivningen är det framförallt vid objektsvis dialog om utförda åtgärder som frågan hanteras. Sociala värden är dock betydligt mindre vanligt ämne än natur- och kulturvärden i dialogerna. Detta hänger troligen ihop med att dialogerna inte medvetet styrs till områden med höga sociala värden. På objekt med triviala sociala värden upplevs de ofta vara mindre viktiga än andra miljövärden.

Inom Skogen i skolan sker ett arbete med bl. annat skolskogar som bidrar till att lyfte fram den tätortsnära skogen som en resurs.

Det förekommer att distrikt har samarbete med kommunerna kring tätortsnära skogar. Rådgivning och kunskapsförmedling till kommunerna sker specifikt inom hyggesfritt men kan även handla om hela bredden av ämnesområdet skogens sociala värden. Engagemang, kompetens och efterfrågan på samarbete varierar stort mellan kommunerna. Där läget är bra kan det finnas ett ömsesidigt kunskapsutbyte och samarbetsprojekt mellan kommun och Skogsstyrelsens lokala personal. Ibland är Skogsstyrelsen involverad i kommunernas planprocesser i när frågor som berör skogar med höga sociala värden.

En del skogsstyrelsedistrikt driver arbetsmarknadsprojekt och i dessa sker många åtgärder som ökar tillgängligheten till rekreationsskogar. Det kan exempelvis handla om att rusta upp leder och rastplatser eller bygga vindskydd.

I stort sett alla distrikt som ingår i underlaget uppger att man skulle vilja göra mer inom skogens sociala värden. Några pekar också på kompetensen hos den egna personalen och/eller bristande intresse från kommunerna som hämmande faktorer.

Slutsatser

Skogens sociala värden blir en alltmer uppmärksam fråga inom skogssektorn, hos allmänheten och i politiken. Detta kommer bland annat till uttryck i regeringens friluftspolitik och i Skogsstyrelsens instruktion står det att myndigheten ska samordna genomförande, utveckling, uppföljning och rapportering av det mål för friluftslivspolitiken som riksdagen har fastställt när det gäller tillgång till natur för friluftsliv på skogsmark.

I underlagsrapporterna som de fyra arbetsgrupperna i nationella skogsprogrammet har lämnat finns ett flertal förslag som berör skogens sociala värden. Det handlar bland annat om åtgärder för forskning och utbildning inom sociala värden och mångbruk, att sätta ekonomiska värden på dem och att lyfta dem, bland annat genom Skogen i Skolan. I rapporterna finns också flera förslag som berör ekosystemtjänster. Även dessa berör skogens sociala värden eftersom upplevelser är en av de ekosystemtjänster som skogen levererar. I sitt remissvar stödjer Skogsstyrelsen de allra flesta av arbetsgruppernas förslag som berör sociala värden, mångbruk och ekosystemtjänster.

Skogens sociala värden kommer fram på många olika sätt i myndighetens rådgivning och information. Det finns stora variationer i hur arbetet drivs på lokal nivå. Detta beror till stor del på varierande förutsättningar, till exempel tillgången på rekreationsskogar, folkmängd och på hur olika kommuner arbetar med frågan. Det finns också en viss variation när det gäller kompetens och engagemang inom Skogsstyrelsen. Ett ökat engagemang från Skogsstyrelsen kräver effektiviseringar och omprioriteringar. Trots att det gjorts många interna utbildningsinsatser inom ämnet finns det också fortfarande behov av intern kompetensutveckling.

En kraftsamling på rådgivning och information om skogens rekreations- och upplevelsevärden skulle kunna lyfta frågan. En sådan satsning kan riktas både mot skogsbruket och mot allmänheten. Rådgivningen till skogsbrukare och speciellt då förvaltare av skogar med höga rekreationsvärden, bör utgå från målbilderna för sociala värden och syfta till att öka kännedom och användningen av målbilderna samt öka samsynen kring hur de ska tillämpas i praktiken. Arbetet mot allmänheten skulle i första hand handla om att öka medvetenheten om hälsoeffekterna av att vistas i skog och mark. Genom att fler besöker skogen ökar nyttan och det sociala värdet av den. Det är också viktigt att arbeta mot beslutsfattare i kommunerna för att öka deras medvetenhet så att skogens sociala värden vägs in tydligt i både planprocesser och i skötseln av kommunens egna skogar.

Skogen har också ett socialt värde för skogsägarna själva. Flera undersökningar har visat att de mjuka värdena kopplat till skogsägandet får allt större betydelse. Man använder sin skog för egna upplevelser och egen rekreation. Att sköta (i begreppet kan ingå både praktiskt arbete och att förvalta) skogen bidrar till mening och ökad livskvalitet för många skogsägare. Även om det är svårt att bedöma hur representativa

de är för gruppen som helhet, så verkar det som allt fler skogsägare intresserar sig för frågor som till exempel skogens skönhetsvärden, rekreation, mångbruk, skogsbaserad turism och skogens roll för landsbygdsutveckling. Även här skulle rådgivningsinsatser från Skogsstyrelsen kunna förstärka och påskynda utvecklingen.

Litteratur/källförteckning

Skogsstyrelsen (2015) *Redovisning av arbete med skogens sociala värden*,
Meddelande 2015:2

Skogsstyrelsen (2013) *Skogens sociala värden – en kunskapssammanställning*,
Meddelande 2013:9

Rådgivningsmaterial som beskrivs i texten

Filmerna *Värden som skapas av människors upplevelser av skogen* och *Skötsel av skog för upplevelser*

Broschyren *Skog full av upplevelser*

Foldrarna *Skog att trivas i* och *Att sköta skog nära människor*

Finns på: www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Skogsbruk/Skota-skog-/Upplevelser/

Skogsskötselserien nr 15, *Skogsskötsel för friluftsliv och rekreation*,
Skogsstyrelsen 2016

Finns på: www.skogsstyrelsen.se/Skogsskotselserien/

Målbilder för hänsyn till sociala värden: *Närskogar, Friluftsskogar, Uppehållsplatser, Stigar och leder och Kommunikation*

Finns på: www.skogsstyrelsen.se/malbilder

Av Skogsstyrelsen publicerade Rapporter:

- 1988:1 Mallar för ståndortsbonitering; Lathund för 18 län i södra Sverige
- 1991:1 Tätortsnära skogsbruk
- 1992:3 Aktiva Natur- och Kulturvårdande åtgärder i skogsbruket
- 1993:7 Betespräglad äldre bondeskog – från naturvårdssynpunkt
- 1994:5 Historiska kartor – underlag för natur- och kulturmiljövård i skogen
- 1995:1 Planering av skogsbrukets hänsyn till vatten i ett avrinningsområde i Gävleborg
- 1995:2 SUMPSKOG – ekologi och skötsel
- 1996:1 Women in Forestry – What is their situation?
- 1996:2 Skogens kvinnor – Hur är läget?
- 1997:2 Naturvårdsutbildning (20 poäng) Hur gick det?
- 1997:5 Miljeu96 Rådgivning. Rapport från utvärdering av miljeurådgivningen
- 1997:6 Effekter av skogsbränsleuttag och askåterföring – en litteraturstudie
- 1997:7 Målgruppsanalys
- 1997:8 Effekter av tungmetallnedfall på skogslevande landsnäckor (with English Summary: The impact on forest land snails by atmospheric deposition of heavy metals)
- 1997:9 GIS-metodik för kartläggning av markförsurning – En pilotstudie i Jönköpings län
- 1998:1 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av skogsbränsleuttag, asktillförsel och övrig näringskompensation
- 1998:3 Dalaskog – Pilotprojekt i landskapsanalys
- 1998:4 Användning av satellitdata – hitta avverkad skog och uppskatta lövröjningsbehov
- 1998:5 Baskatjoner och aciditet i svensk skogsmark – tillstånd och förändringar
- 1998:6 Övervakning av biologisk mångfald i det brukade skogslandskapet. With a summary in English: Monitoring of biodiversity in managed forests.
- 1998:7 Marksvampar i kalkbarrskogar och skogsbeten i Gotländska nyckelbiotoper
- 1999:1 Miljökonsekvensbeskrivning av Skogsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för kalkning och vitalisering
- 1999:2 Internationella konventioner och andra instrument som behandlar internationella skogsfrågor
- 2000:1 Samordnade åtgärder mot försurning av mark och vatten – Underlagsdokument till Nationell plan för kalkning av sjöar och vattendrag
- 2000:4 Skogsbruket i den lokala ekonomin
- 2000:5 Aska från biobränsle
- 2000:6 Skogsskadeinventering av bok och ek i Sydsverige 1999
- 2001:1 Landmolluskfaunans ekologi i sump- och myrskogar i mellersta Norrland, med jämförelser beträffande förhållandena i södra Sverige
- 2001:2 Arealförluster från skogliga avrinningsområden i Västra Götaland
- 2001:3 The proposals for action submitted by the Intergovernmental Panel on Forests (IPF) and the Intergovernmental Forum on Forests (IFF) – in the Swedish context
- 2001:4 Resultat från Skogsstyrelsens ekenkät 2000
- 2001:5 Effekter av kalkning i utströmningsområden med kalkkross 0 - 3 mm
- 2001:6 Biobränslen i Söderhamn
- 2001:7 Entreprenörer i skogsbruket 1993–1998
- 2001:8A Skogspolitisk historia
- 2001:8B Skogspolitiken idag – en beskrivning av den politik och övriga faktorer som påverkar skogen och skogsbruket
- 2001:8C Gröna planer
- 2001:8D Föryngring av skog
- 2001:8E Fornlämningar och kulturmiljöer i skogsmark
- 2001:8G Framtidens skog
- 2001:8H De skogliga aktörerna och skogspolitiken
- 2001:8I Skogsbilvägar
- 2001:8J Skogen sociala värden
- 2001:8K Arbetsmarknadspolitiska åtgärder i skogen
- 2001:8L Skogsvårdsorganisationens uppdragsverksamhet
- 2001:8M Skogsbruk och rennäring
- 2001:8O Skador på skog
- 2001:9 Projekterfarenheter av landskapsanalys i lokal samverkan – (LIFE 96 ENV S 367) Uthålligt skogsbruk byggt på landskapsanalys i lokal samverkan
- 2001:11A Strategier för åtgärder mot markförsurning
- 2001:11B Markförsurningsprocesser
- 2001:11C Effekter på biologisk mångfald av markförsurning och motåtgärder

2001:11D	Urvalskriterier för bedömning av markförsurning
2001:11E	Effekter på kvävedynamiken av markförsurning och motåtgärder
2001:11F	Effekter på skogsproduktion av markförsurning och motåtgärder
2001:11G	Effekter på tungmetallers och cesiums rörlighet av markförsurning och motåtgärder
2002:1	Ekskador i Europa
2002:2	Gröna Huset, slutrapport
2002:3	Project experiences of landscape analysis with local participation – (LIFE 96 ENV S 367) Local participation in sustainable forest management based on landscape analysis
2002:4	Landskapsekologisk planering i Söderhamns kommun
2002:5	Miljöriktig vedeldning – Ett informationsprojekt i Söderhamn
2002:6	White backed woodpecker landscapes and new nature reserves
2002:7	ÄBIN Satellit
2002:8	Demonstration of Methods to monitor Sustainable Forestry, Final report Sweden
2002:9	Inventering av frötäktsbestånd av stjärkek, bergkek och rödek under 2001 – Ekdöd, skötsel och naturvård
2002:10	A comparison between National Forest Programmes of some EU-member states
2002:11	Satellitbildsbaserade skattningar av skogliga variabler
2002:12	Skog & Miljö – Miljöbeskrivning av skogsmarken i Söderhamns kommun
2003:1	Övervakning av biologisk mångfald i skogen – En jämförelse av två metoder
2003:2	Fågelfaunan i olika skogsmiljöer – en studie på beståndsnivå
2003:3	Effektivare samråd mellan rennärning och skogsbruk – förbättrad dialog via ett utvecklat samrådsförfarande
2003:4	Projekt Nissadalen – En integrerad strategi för kalkning och askspridning i hela avrinningsområden
2003:5	Projekt Renbruksplan 2000–2002 Slutrapport, – ett planeringsverktyg för samebyarna
2003:6	Att mäta skogens biologiska mångfald – möjligheter och hinder för att följa upp skogspolitikens miljömål i Sverige
2003:7	Vilka botaniska naturvärden finns vid torplämningar i norra Uppland?
2003:8	Kalkgranskogar i Sverige och Norge – förslag till växtsociologisk klassificering
2003:9	Skogsägare på distans – Utvärdering av SVO:s riktade insatser för utbör
2003:10	The EU enlargement in 2004: analysis of the forestry situation and perspectives in relation to the present EU and Sweden
2004:1	Effektuppföljning skogsmarkskalkning tillväxt och trädvitalitet, 1990–2002
2004:2	Skogliga konsekvensanalyser 2003 – SKA 03
2004:3	Natur- och kulturinventeringen i Kronobergs län 1996–2001
2004:4	Naturlig föryngring av tall
2004:5	How Sweden meets the IPF requirements on nfp
2004:6	Synthesis of the model forest concept and its application to Vilhelmina model forest and Barents model forest network
2004:7	Vedlevande arters krav på substrat – sammanställning och analys av 3 600 arter
2004:8	EU-utvidgningen och skogsindustrin – En analys av skogsindustrins betydelse för de nya medlemsländernas ekonomier
2004:10	Om virkesförrådets utveckling och dess påverkan på skogsbrukets lönsamhet under perioden 1980–2002
2004:11	Naturskydd och skogligt genbevarande
2004:12	När vi skogspolitikens mångfaldsmål på artnivå? – Åtgärdsförslag för uppföljning och metodutveckling
2005:1	Access to the forests for disabled people
2005:2	Tillgång till naturen för människor med funktionshinder
2005:3	Besöksstudier i naturområden – en handbok
2005:4	Visitor studies in nature areas – a manual
2005:5	Skogshistoria år från år 1177–2005
2005:6	Vägar till ett effektivare samarbete i den privata tätortsnära skogen
2005:7	Planering för rekreation – Grön skogsbruksplan i privatägd tätortsnära skog
2005:8a-8c	Report from Proceedings of ForestSAT 2005 in Borås May 31 – June 3
2005:9	Sammanställning av stormskador på skog i Sverige under de senaste 210 åren
2005:10	Frivilliga avsättningar – en del i Miljökvalitetsmålet Levande skogar
2005:11	Skogliga sektorsmål – förutsättningar och bakgrundsmaterial
2005:12	Målbilder för det skogliga sektorsmålet – hur går det med bevarandet av biologisk mångfald?
2005:13	Ekonomiska konsekvenser av de skogliga sektorsmålen
2005:14	Tio skogsägares erfarenheter av stormen
2005:15	Uppföljning av skador på fornlämningar och övriga kulturlämningar i skog

2005:16	Mykorrhizasvampar i örtrika granskogar – en metodstudie för att hitta värdefulla miljöer
2005:17	Forskningsseminarium skogsbruk – rennärning 11–12 augusti 2004
2005:18	Klassning av renbete med hjälp av ståndortsboniteringens vegetationstypsindelning
2005:19	Jämförelse av produktionspotential mellan tall, gran och björk på samma ståndort
2006:1	Kalkning och askspridning på skogsmark – redovisning av arealer som ingått i Skogsstyrelsens försöksverksamhet 1989–2003
2006:2	Satellitbildsanalys av skogsbilvägar över våtmarker
2006:3	Myllrande Våtmarker – Förslag till nationell uppföljning av delmålet om byggande av skogsbilvägar över värdefulla våtmarker
2006:4	Granbarkborren – en scenarioanalys för 2006–2009
2006:5	Överensstämmelse anmänt och verkligt GROTT-uttag?
2006:6	Klimathotet och skogens biologiska mångfald
2006:7	Arenor för hållbart brukande av landskapets alla värden – begreppet Model Forest som ett exempel
2006:8	Analys av riskfaktorer efter stormen Gudrun
2006:9	Stormskadad skog – föryngring, skador och skötsel
2006:10	Miljökonsekvenser för vattenkvalitet, Underlagsrapport inom projektet Stormanalys
2006:11	Miljökonsekvenser för biologisk mångfald – Underlagsrapport inom projekt Stormanalys
2006:12	Ekonomiska och sociala konsekvenser i skogsbruket av stormen Gudrun
2006:13	Hur drabbades enskilda skogsägare av stormen Gudrun – Resultat av en enkätundersökning
2006:14	Riskhantering i skogsbruket
2006:15	Granbarkborrens utnyttjande av vindfällan under första sommaren efter stormen Gudrun – (The spruce bark beetle in wind-felled trees in the first summer following the storm Gudrun)
2006:16	Skogliga sektorsmål i ett internationellt sammanhang
2006:17	Skogen och ekosystemansatsen i Sverige
2006:18	Strategi för hantering av skogliga naturvärden i Norrtälje kommun ("Norrtäljeprojektet")
2006:19	Kantzonen ekologiska roll i skogliga vattendrag – en litteraturöversikt
2006:20	Ägoslag i skogen – Förslag till indelning, begrepp och definitioner för skogsrelaterade ägoslag
2006:21	Regional produktionsanalys – Konsekvenser av olika miljöambitioner i länen Dalarna och Gävleborg
2006:22	Regional skoglig Produktionsanalys – Konsekvenser av olika skötselregimer
2006:23	Biomassafflöden i svensk skogsnäring 2004
2006:24	Trädbränslestatistik i Sverige – en förstudie
2006:25	Tillväxtstudie på Skogsstyrelsens obsytor
2006:26	Regional produktionsanalys – Uppskattning av tillgängligt trädbränsle i Dalarnas och Gävleborgs län
2006:27	Referenshägna som ett verktyg i vilt- och skogsförvaltning
2007:1	Utvärdering av ÄBIN
2007:2	Trädslagets betydelse för markens syra-basstatus – resultat från Ståndortskarteringen
2007:3	Älg- och rådjursstammarnas kostnader och värden
2007:4	Virkesbalanser för år 2004
2007:5	Life Forests for water – summary from the final seminar in Lycksele 22–24 August 2006
2007:6	Renskadorna i plant- och ungskog – en litteraturöversikt och analys av en taxeringsmetod
2007:7	Övervakning och klassificering av skogsvattendrag i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten – exempel från Emån och Öreälven
2007:8	Svenskt skogsbruk möter klimatförändringar
2007:9	Uppföljning av skador på fornlämningar i skogsmark
2007:10	Utgör kvävegödning av skog en risk för Östersjön? Slutsatser från ett seminarium anordnat av Baltic Sea 2020 i samarbete med Skogsstyrelsen
2008:1	Arenas for Sustainable Use of All Values in the Landscape – the Model Forest concept as an example
2008:2	Samhällsekonomisk konsekvensanalys av skogsmarks- och ytvattenkalkning
2008:3	Mercury Loading from forest to surface waters: The effects of forest harvest and liming
2008:4	The impact of liming on ectomycorrhizal fungal communities in coniferous forests in Southern Sweden
2008:5	Långtidseffekter av kalkning på skogsmarkens kol- och kväveförråd
2008:6	Underlag för en nationell strategi för skötsel och skydd av sumpskogar
2008:7	Regionala analyser om kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
2008:8	Frötäkt och frötäktsområden av gran och tall i Sverige
2008:9	Vägledning vid skogsmarkskalkning
2008:10	Områden som skogsmarkskalkats inom Skogsstyrelsens försöksverksamhet 2005–2007
2008:11	Inventering av ädellövplanteringar på stormhyggen från 1999 i Skåne
2008:12	Aluminiumhalter i skogsbäckar och variationen med avrinningsområdenas egenskaper
2008:13	Åtgärder för ett uthålligt brukande av skogsmarken – resultat från studier finansierade inom Movib
2008:14	Användningen av växtskyddsmedel inom skogsbruket

2008:15	Skogsmarkskalkning
2008:16	Skogsmarkskalkningens effekter på kemin i mark, grundvatten och ytvatten i SKOKAL-områdena 16 år efter behandling
2008:18	Effekter av skogsbruk på rennäringsen – en litteraturstudie
2008:19	Hyggesfritt skogsbruk i ädellövskog – En litteratursammanställning
2008:20	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk i ädellövskogar – slutrapport för delprojekt Ädellöv
2008:21	Skoglig kontinuitet och historiska kartor – en metodstudie för bokskog
2008:22	Kontinuitetsskogar och Kontinuitetsskogsbruk – Slutrapport för delprojekt Skötsel – hyggesfritt skogsbruk
2008:23	Naturkultur – Utvecklingen i försöksserien de 10 första åren
2008:24	Jämförelse av ekonomi och produktion mellan trakthyggesbruk och blädning i skiktad granskog – analyser på beståndsnivå baserade på simulering
2008:25	Skogliga konsekvensanalyser 2008 – SKA–VB 08
2009:1	Åtgärdsplanering i reglerade vattendrag – arbetsgång och åtgärdsförslag i övre Ångermanälven
2009:2	Skog & Historia i Uppland – Gröna Jobb 2004–2008
2009:3	Utvärdering av metoder för kvantifiering av epifytiska hänglavar
2009:4	Kartläggning och Identifiering av kontinuitetsskog
2009:5	Skogsproduktion i stormområdet: Ett underlag för Skogsstyrelsens strategi för uthållig skogsproduktion
2009:6	Ekonomisk beskrivning av konsekvenser i samband med ledningsintrång i skogsmark
2009:7	Avverkning av nyckelbiotoper och objekt med höga naturvärden – en GIS-analys och inventeringsdata från Polytax
2009:8	Produktionsanalys i Gävleborgs län
2009:9	Skogsstyrelsens erfarenheter kring samarbetsnätverk i landskapet
2010:1	Föryngring – Vårda – Skydda – Underlag för Skogsstyrelsens strategi för hållbar skogsproduktion
2010:2	Effektiv rådgivning – Slutrapport
2010:3	Markägarenkäten. Skogsstyrelsens delrapport för undersökningarna om processen för formellt skydd 2005–2008
2010:4	Landskapsansats för bevarande av skoglig biologisk mångfald – en uppföljning av 1997 års regionala bristanalys, och om behovet av samverkan mellan aktörer
2010:5	Översyn av Skogsstyrelsens virkesmättningsföreskrifter – Analys och förslag
2010:6	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999–2008
2010:7	Behöver omvandlingstalen mellan m ³ f ub och m ³ sk revideras? – En förstudie
2010:8	Åtgärdsprogram för bevarande av vitryggig hackspett och dess livsmiljöer 2005–2009 – Slutrapport
2010:9	Störningskänslighet hos lavar i barrskogar
2011:1	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999–2009
2011:3	Möjligheter att förbättra måluppfyllelse vad gäller miljöhänsyn vid förnygringsavverkning: Rapport efter en analys och rådgivande prioritering av åtgärder
2011:4	Fastighetsavtal – vidareutveckling av modell till flygfärdig produkt, Slutrapport
2011:5	Nedre Ångermanälven och Faxälven – förslag till miljöförbättrande åtgärder
2011:6	Upprättade renbruksplaner – 2005–2010
2011:7	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk – Slutrapport för delprojekt naturvärden
2011:8	Utredningsrapport – Långsiktig plan för Skogsstyrelsens inventeringar och uppföljningar
2012:1	Kommunikationsstrategi för Renbruksplan
2012:2	Förstudierapport, dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäringsen
2012:3	Hänsyn till kulturmiljöer – resultat från P3 2008–2011
2012:4	Kalibrering för samsyn över myndighetsgränserna avseende olika former av dikningsåtgärder i skogsmark
2012:5	Skogsbrukets frivilliga avsättningar
2012:6	Långsiktiga effekter på vattenkemi, öringsbestånd och bottenfauna efter ask- och kalkbehandling i hela avrinningsområden i brukad skogsmark – utvärdering 13 år efter åtgärder mot förurning
2012:7	Nationella skogliga produktionsmål – Uppföljning av 2005 års sektorsmål
2012:8	Kommunikationsstrategi för Renbruksplan – Är det en fungerande modell för samebyarna vid samråd?
2012:9	Ökade risker för skador på skog och åtgärder för att minska riskerna
2012:10	Hänsynsuppföljning – grunder
2012:11	Virkesproduktion och inväxning i skiktad skog efter höggallring
2012:12	Tillståndet för skogsgenetiska resurser i Sverige. Rapport till FAO
2013:1	Återväxtstöd efter stormen Gudrun
2013:2	Förändringar i återväxtkvalitet, val av förnygringsmetoder och träslagsanvändning mellan 1999 och 2012

2013:3	Hänsyn till forn- och kulturlämningar – Resultat från Kulturpolytaxen 2012
2013:4	Hänsynsuppföljning – underlag inför detaljerad kravspecifikation, En delleverans från Dialog om miljöhänsyn
2013:5	Målbilder för god miljöhänsyn – En delleverans från Dialog om miljöhänsyn
2014:1	Effekter av kvävegödsling på skogsmark – Kunskapssammanställning utförd av SLU på begäran av Skogsstyrelsen
2014:2	Renbruksplan – från tanke till verklighet
2014:3	Användning och betydelsen av RenGIS i samrådsprocessen med andra markanvändare
2014:4	Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2013
2014:5	Förstudie – systemtillsyn och systemdialog
2014:6	Renbruksplankoncept – ett redskap för samhällsplanering
2014:7	Förstudie – Artskydd i skogen – Slutrapport
2015:1	Miljöövervakning på Obsytorna 1984–2013 – Beskrivning, resultat, utvärdering och framtid
2015:2	Skogsmarksgödsling med kväve – Kunskapssammanställning inför Skogsstyrelsens översyn av föreskrifter och allmänna råd om kvävegödsling
2015:3	Vegetativt förökat skogsodlingsmaterial
2015:4	Global framtida efterfrågan på och möjligt utbud av virkesråvara
2015:5	Satellitbildskartering av lämnad miljöhänsyn i skogsbruket – en landskapsansats
2015:6	Lägsta ålder för förnygringsavverkning (LÅF) – en analys av följder av att sänka åldrarna i norra Sverige till samma nivå som i södra Sverige
2015:7	Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2014
2015:8	Uppföljning av skogliga åtgärder längs vattendrag för att gynna lövträd och lövträdetablering.
2015:9	Ångermanälvprojektet – förslag till miljöförbättrande åtgärder i mellersta Ångermanälven och nedre Fjällsjöälven
2015:10	Skogliga konsekvensanalyser 2015 – SKA
2015:11	Analys av miljöförhållanden i de skogliga konsekvensanalyserna 2015 – SKA 15
2015:12	Effekter av ett förändrat klimat – SKA 15
2015:13	Uppföljning av åtgärder för att skapa funktionella kantzoner mot vattendrag i yngre kulturskogar
2016:01	Uppföljning av biologisk mångfald i skog med höga naturvärden – Metodik och genomförande
2016:02	Effekter av klimatförändringar på skogen och behov av anpassning i skogsbruket
2016:03	Kunskapssammanställning skogsbruk på torvmark
2016:04	Alternativa skogsskötselmetoder i Vildmarksriket – ett pilotprojekt
2016:05	Hänsyn till forn- och kulturlämningar – Resultat från hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2015
2016:06	Uppföljning av miljöhänsyn vid stubbskörd
2016:07	Nulägesbeskrivning om nyckelbiotoper
2016:08	Möjligheter att minska stabilitetsrisker i raviner och slänter vid skogsbruk och exploatering - Genomgång av ansvar vid utförande av skogliga förändringar, ansvar för tillsyn samt ansvar vid inträffad skada
2016:12	Nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn - Skogssektors gemensamma målbilder för god miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder
2016:14	Översyn av Skogsstyrelsens beräkningsmodell för bruttoavverkning

Av Skogsstyrelsen publicerade Meddelanden:

1991:2	Vägplan -90
1991:5	Ekologiska effekter av skogsbränsleuttag
1995:2	Gallringsundersökning 92
1995:3	Kontrolltaxering av nyckelbiotoper
1996:1	Skogsstyrelsens anslag för tillämpad skogsproduktionsforskning
1997:1	Naturskydd och naturhänsyn i skogen
1997:2	Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1996
1998:1	Skogsvårdsorganisationens Utvärdering av Skogspolitiken
1998:2	Skogliga aktörer och den nya skogspolitiken
1998:3	Förnygringsavverkning och skogsbilvägar
1998:4	Miljöhänsyn vid förnygringsavverkning – Delresultat från Polytax
1998:5	Beståndsanläggning
1998:6	Naturskydd och miljöarbete
1998:7	Röjningsundersökning 1997
1998:8	Gallringsundersökning 1997
1998:9	Skadebilden beträffande fasta fornlämningar och övriga kulturmiljövärden
1998:10	Produktionskonsekvenser av den nya skogspolitiken
1998:11	SMILE – Uppföljning av sumpskogsskötsel

- 1998:12 Sköter vi ädellövskogen? – Ett projekt inom SMILE
- 1998:13 Riksdagens skogspolitiska intentioner. Om mål som uppdrag till en myndighet
- 1998:14 Swedish forest policy in an international perspective. (Utfört av FAO)
- 1998:15 Produktion eller miljö. (En mediaundersökning utförd av Göteborgs universitet)
- 1998:16 De trädbevuxna impedimentens betydelse som livsmiljöer för skogslevande växt- och djurarter
- 1998:17 Verksamhet inom Skogsvårdsorganisationen som kan utnyttjas i den nationella miljöövervakning
- 1998:19 Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1998
- 1999:1 Nyckelbiotopsinventeringen 1993–1998. Slutrapport
- 1999:3 Sveriges sumpskogar. Resultat av sumpskogsinventeringen 1990–1998
- 2001:1 Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2000
- 2001:2 Rekommendationer vid uttag av skogsbränsle och kompensationsgödsling
- 2001:3 Kontrollinventering av nyckelbiotoper år 2000
- 2001:4 Åtgärder mot markförsurning och för ett uthålligt brukande av skogsmarken
- 2001:5 Miljöövervakning av Biologisk mångfald i Nyckelbiotoper
- 2001:6 Utvärdering av samråden 1998 Skogsbruk – rennäring
- 2002:1 Skogsvårdsorganisationens utvärdering av skogspolitikens effekter – SUS 2001
- 2002:2 Skog för naturvårdsändamål – uppföljning av områdesskydd, frivilliga avsättningar, samt miljöhänsyn vid föryngringsavverkning
- 2002:4 Action plan to counteract soil acidification and to promote sustainable use of forestland
- 2002:6 Skogsmarksgödsling – effekter på skogshushållning, ekonomi, sysselsättning och miljön
- 2003:1 Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2002
- 2003:2 Konsekvenser av ett förbud mot permtrinbehandling av skogsplantor
- 2004:1 Kontinuitetsskogar – en förstudie
- 2004:2 Landskapsekologiska kärnområden – LEKO, Redovisning av ett projekt 1999–2003
- 2004:3 Skogens sociala värden
- 2004:4 Inventering av nyckelbiotoper – Resultat 2003
- 2006:1 Stormen 2005 – en skoglig analys
- 2007:1 Övervakning av insektsangrepp – Slutrapport från Skogsstyrelsens regeringsuppdrag
- 2007:2 Kvävegödsling av skogsmark
- 2007:3 Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper – Resultat till och med 2006
- 2007:4 Fördjupad utvärdering av Levande skogar
- 2007:5 Hållbart nyttjande av skog
- 2008:1 Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
- 2008:2 Rekommendationer vid uttag av avverkningsrester och askåterföring
- 2008:3 Skogsbrukets frivilliga avsättningar
- 2008:4 Rundvirkes- och skogsbränslebalanser för år 2007 – SKA-VB 08
- 2009:1 Dikesrensningens regelverk
- 2009:2 Viltanpassad Skogsskötsel – Skogliga åtgärder för att minska skador
- 2009:3 Ny metod och nya definitioner i uppföljningen av frivilliga avsättningar
- 2009:4 Stubbskörd – kunskapssammanställning och Skogsstyrelsens rekommendationer
- 2009:5 Vidareutveckling av pågående viltskadeinventeringar
- 2009:6 En märkbar förändring i skogsägarnas vardag – Projekt Skogsägarnas myndighetskontakter
- 2009:7 Regler om användning av främmande trädslag
- 2010:1 Vattenförvaltningen i skogen
- 2010:2 Nationell tillämpning av FLEGT – Forest Law Enforcement, Governance and Trade
- 2011:1 Tillsyn enl 9 kap miljöbalken av verksamhet på mark som omfattas av skogsvårdslagen
- 2011:2 Skogs- och miljöpolitiska mål – brister, orsaker och förslag på åtgärder
- 2011:3 Skogliga inventeringsmetoder i en kunskapsbaserad älgförvaltning
- 2011:4 Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning samt om revidering av virkesmätninglagstiftningen
- 2011:5 Uppföljning av hänsyn till rennäringen
- 2011:6 Översyn av föreskrifter och allmänna råd för 30 paragrafen SvL – Del 1
- 2011:7 Hjortdjurens inverkan på tillväxt av produktionsträd och rekrytering av betesbegärliga trädslag – problembeskrivning, orsaker och förslag till åtgärder
- 2012:1 Förslag på regelförenklingar i skogsvårdslagstiftningen
- 2012:2 Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning
- 2012:3 Beredskap vid skador på skog
- 2013:1 Dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäring
- 2013:2 Uppdrag om förslag till ny lagstiftning om virkesmätning
- 2013:3 Adaptiv skogsskötsel
- 2013:4 Ask och askskottsjukan i Sverige
- 2013:5 Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – Förslag och ställningstaganden

2013:6	Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – omvärldsanalys
2013:7	Ökad jämställdhet bland skogsägare
2013:8	Naturvårdsavtal för områden med sociala värden
2013:9	Skogens sociala värden – en kunskapssammanställning
2014:1	Översyn av föreskrifter och allmänna råd till 30 § SvL – Del 2
2014:2	Skogslandskapets vatten – en lägesbeskrivning av arbetet med styrmedel och åtgärder
2015:1	Förenkling i skogsvårdslagstiftningen – Redovisning av regeringsuppdrag
2015:2	Redovisning av arbete med skogens sociala värde
2015:3	Skogsbränslebalanser för år 2013 – SKA 15
2015:4	Renskogsavtal och lägesbeskrivning i frågor om skogsbruk–rennäring
2015:5	Informationsbehov för god miljöhänsyn
2015:6	Utvärdering av ekonomiska stöd
2016:1	Kunskapsplattform för skogsproduktion – Tillståndet i skogen, problem och tänkbara insatser och åtgärder
2016:2	Analys av hur Skogsstyrelsen verkar för att miljömålen ska nås
2016:3	Delrapport - Främja anställning av nyanlända i de gröna näringarna och naturvärden
2016:4	Skogliga skattningar från laserdata
2016:5	Kulturarv i skogen
2016:6	Sektorsdialog 2014 och 2015
2016:7	Adaptiv skogsskötsel 2013–2015
2016:8	Agenda 2030 – underlag för genomförande - Ett regeringsuppdrag
2016:9	Implementering av målbilder för god miljöhänsyn
2016:10	Gemensam inlämningsfunktion för skogsägare
2016:11	Samlad tillsynsplan 2017

Beställning av Rapporter och Meddelanden

Skogsstyrelsen,
Böcker och Broschyrer
551 83 JÖNKÖPING
Telefon: 036 – 35 93 40
växel 036 – 35 93 00
fax 036 – 19 06 22
e-post: bocker@skogsstyrelsen.se
www.skogsstyrelsen.se/bocker

I Skogsstyrelsens Meddelande-serie publiceras redogörelser, utredningar med mera av officiell karaktär.

Innehållet överensstämmer med myndighetens policy.

I Skogsstyrelsens Rapport-serie publiceras redogörelser och utredningar med mera för vars innehåll författaren/författarna själva ansvarar.

Skogsstyrelsen publicerar dessutom fortlöpande: Foldrar, broschyrer, böcker med mera inom skilda skogliga ämnesområden. Skogsstyrelsen är också utgivare av tidningen Skogseko.

I detta meddelande beskrivs hur Skogsstyrelsen arbetar med skogens sociala värden, framförallt inom rådgivning och information, och några specifika insatser som gjorts under 2016 för att lyfta ämnet i rådgivningen beskrivs närmare.